

TAT tegevuste detailne kirjeldus perioodil 01.01.2026–31.12.2026

2.1.2. Sekkumiste arendamine

2026. aastal jätkatakse mitmekülgse abivajadusega laste ja nende perede toetamisega sekkumiste sihipärase analüüsimise ja rakendamisega. Eesmärk on pakkuda tõendus- ja vajaduspõhiseid lahendusi, mis toetavad laste arengut ning perede toimetulekut.

2025. aastal alustati Eestis Austraalias välja töötatud **Cool Kids**¹ sekkumise katseprojekti², mis keskendub ärevuse riskiga laste toetamisele. Katseprojekt jätkub 2026. aastal, hõlmates sekkumise rakendamist, teostatavuse hindamist ja tulemuste analüüsi. Aastal 2026 elluviidav katseprojekt on sihitatud ärevushäire riskiga lastele vanuses 7–12 eluaastat ning nende vanematele. Sõltuvalt teostatavusuuringu tulemustest soovime arendada Eestis ka nimetatud sekkumise teisi mooduleid: sekkumine autismispektrihäirega noortele; sekkumine lastele vanuses 3–6 eluaastat ja teismelistele vanuses 12–17 eluaastat. 2026. aasta lõpuks peab valmima sekkumise Cool Kids laiema rakendamise ja võimalike lisamoodulite katsetamise tegevuskava.

2025. aastal tehti ettevalmistavad tegevused kõne hilistumise ja autismispektrihäirega **HANEN**³ sekkumiste rakendamiseks Eestis. Tegevused hõlmasid väikehankega sobiva sekkumise leidmist, teostatavusuuringu tegemist ja rakenduspartneri hangete koostamist. 2026. aastal jätkub HANEN sekkumiste katseprojekti elluviimine koostöös rakenduspartneri ja teostatavusuuringu tegijaga. Esmase tegevuskava kohaselt koolitatakse 12 + 12 spetsialisti, kes hakkavad pakkuma peredele sekkumisi „More than words“ ja „It takes two to talk“. Praktilistele tegevustele eelneb sekkumise elluviimist toetavate materjalide tõlkimine ning sekkumist rakendavate asutuste ja spetsialistide leidmine.

Hange „WHO poolt loodud nägemis- ja kuulmispuudega lastele sihitatud sekkumise paketi võrdlus Eestis täna toimiva süsteemiga ning kulutõhususe analüüs Sotsiaalministeeriumile“ luhtus, kuna ei laekunud ühtegi pakkumust, kuid kuna vajadus analüüsi järele nimetatud sihtrühma vaates on jätkuv, planeeritakse 2026. aastal kordushange. Hanke tulemusest lähtudes tehakse 2026. aasta lõpul ettevalmistused katseprojektiks.

Lisaks planeeritakse tellida analüüs, mille põhjal kirjeldatakse praegust laste vaimse tervise teekonda valdkondadeüleselt, tuues muu hulgas välja erinevad vaimse tervise toe vajadust märkavad ja tuge pakkuvad spetsialistid ning nende rollid. Lapse vaimse tervise teekonna loomisel võetakse aluseks erinevate vaimse tervise murede, riskide ja häiretega laste persoonad. Koostöös valdkondade spetsialistide, sealhulgas erialaliitudega, kirjeldatakse „to be“ teekonda ning selleks kooskõlastatakse / lepatakse kokku, milline võiks olla loodav laste vaimse tervise valdkondadeülene terviklik teekond.

Samuti planeeritakse 2026. aastal suurendada lastega töötavate spetsialistide teadlikkust kognitiivkäitumisteraapial põhinevast dialektilisest käitumisteraapiast⁴, mis on kohandatud inimestele, kellel on raskusi just oma emotsioonide reguleerimisel nii iseendaga toimetulekul kui inimsuhetes. Samuti on soov parandada dialektilise käitumisteraapia kättesaadavust.

¹ [Cool Kids programs | Lifespan Health and Wellbeing centre | Macquarie Univesity.](#)

² [Programm "COOL KIDS" – Ojaveere.](#)

³ [The Hanen Centre - The Hanen Centre.](#)

⁴ <https://www.dkteesti.ee/>.

Üldised teavitustegevused ja spetsialistide toetamine jätkuvad 2026. aastal seminaride ja koosloome vormis sarnaselt 2025. aasta formaatidega.

Jrk nr	Tegevus	Tegevuse üldajaraam (näidatakse periood, mille jooksul nimetatud tegevust programmi ajal ellu viia planeeritakse)	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil
1.	Cool Kids sekkumise katseprojekti ellurakendamine	2025–2026	01.01.2026–31.12.2026
2.	HANEN sekkumiste materjalide tõlge ja trükk; ettevalmistavad tegevused	2025–2026	01.01.2026–28.02.2026
3.	HANEN sekkumiste katseprojekti ellurakendamine	2025–2026	01.01.2026–01.12.2026
4.	Piloteerimistegevuste hindamine ja jätkutegevuste planeerimine	2026–2028	01.01.2026–31.12.2026
5.	Sekkumiste ekspertide jt oluliste spetsialistide kaasamine (sh välisriikide külastused)	2024–2028	01.01.2026–31.12.2026
6.	IV sekkumise katseprojekti ettevalmistamine (materjalide tõlge; spetsialistide koolitamine; hangete korraldamine)	2026	01.06.2026–01.12.2026
7.	Teavitus- ja arendustegevused sekkumiste tutvustamiseks ning suure hooldus- ja abivajadusega laste toetamiseks	2024–2028	01.03.2026–01.12.2026

2.1.3. Maakondlike koostöövõrgustike taotlusvoorude korraldamine ja elluviimine sotsiaalteenuste arendusjuhi ja rehabilitatsiooniteenuste terviseteeonna juhi ametikohtade loomiseks (maakondliku koostöö arendamine)

Sotsiaalministeerium on välja arendamas tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi integreerimise lahendusi, sealhulgas tervishoiu- ja sotsiaalvaldkondi formaliseeritud maakondlikku koostöövõrgustikku (TERVIK), et toetada tuge vajavate inimeste liikumist läbi süsteemide ning pakkuda vajaduspõhist tuge ja abi, ennetades abivajaduse süvenemist. Selleks, et toetada mitmekülgse abivajadusega lastele ja nende peredele rehabilitatsiooniteenuste korraldust, on kavas toetada sotsiaalteenuste arendusjuhi ja valdkonnaüleselt teenuseid koordineeriva terviseteeonna juhi töö arendamist ning tööle rakendamist. Mõlema spetsialisti tööle rakendumine on vajalik, et tagada muu hulgas rehabilitatsiooniteenuste korralduse sujuv üleminek uutele alustele. Nii sotsiaalteenuste arendusjuht kui ka terviseteeonna juht panustavad sellesse, et terviseseisundi põhiselt oleks tugi mitmekülgse abivajadusega laste sihtrühmale üle Eesti paremini kättesaadav. Laste sihtrühma puhul keskendutakse ka alaealisest täiskasvanu vanuserühma üleminekuga seotud muudatustele toe ja teenuste teekonnal. Eesmärk on pakkuda terviseseisundi tõttu rehabilitatsiooniteenuseid vajavatele lastele ja nende peredele terviklikku tuge. Praegu terviseteeonna juhte planeeritud kujul ei ole ega rahastata. Tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi integratsiooni käigus toetatakse nende spetsialistide rolli loomist ja koolitamist. Rehabilitatsiooniteenuste reformi käigus on planeeritud toetada nende spetsialistide kasutuselevõttu mitmekülgse abivajadusega laste sihtrühmas, kes vajavad rehabilitatsiooniteenuseid. Projektist rahastatakse spetsialistide

ettevalmistust, mis on vajalik, et nad saaksid edaspidi töötada otse klientidega riiklikus süsteemis.

Maakondlik koostöövõrgustik – tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna inimesekeskne koostööorganisatsioon (edaspidi *TERVIK*) – formaliseeritud koostöövõrgustik, mille moodustavad vähemalt piirkonna tervishoiuteenuse osutajad (esmatasand, sealhulgas perearstiabi, kiirabi, haigla) ja sotsiaalteenuse osutajad (sealhulgas kohalikud omavalitsused).

Terviseteeekonna juht (alates 2027. aastast) on valdkonnaüleselt teenuseid koordineeriv spetsialist, kes korraldab riskirühma kuuluva inimese tervikvajaduse hindamise, inimesekeskse heaoluplaani^[1] koostamise, moodustab plaani täitmisega seotud spetsialistidest meeskonna, koordineerib meeskonnatööd plaani elluviimisel, aidates abivajajat õigeaegsel sujuval teenustele jõudmisel ja liikumisel erinevate tervishoiuteenuse osutamise tasandite vahel (sh liikumisel perearsti suunamise korral eriarsti vastuvõtule või haiglasse), võimestab abivajajat plaani elluviimisel ning hindab regulaarselt plaani täitmist ja koordineeritud teenuseosutamise jätkamise vajadust, kaasates meeskonda. Abivajajast lapse korral toetab ja nõustab tervisejuht ka lapse pereliikmeid, kaasates nad lapse tugimeeskonda.

Sotsiaalteenuste arendusjuhi ametikoha peamine eesmärk on selgitada välja maakonna tervise- ja sotsiaalvaldkonna arenguvõimalused ning arendusvajadused, sealhulgas kaardistada olemasolevaid võimalusi ja vajadusi mitmekülgse abivajadusega lapse ja tema pere sihtrühma vaates, samuti luua ja korraldada maakonna võrgustikutööd rehabilitatsioonivaldkonnas, kaardistades ja tehes ettepaneku oluliste rehabilitatsiooniteenuse osutajate kaasamiseks maakonna koostöövõrgustikku. Sotsiaalteenuste arendusjuhi töö peamiseks väljundiks on mitmekülgse abivajadusega laste koordineeritum ja terviklikum teekond erinevate teenuste vahel ja sihtrühmale vajaduspõhiste teenuste arendamine.

Sotsiaalteenuste arendusjuht koordineerib oma piirkonna terviseteeekonna juhtide tööd, kujundab piirkonna teenuseosutajate võrgustikku ning analüüsib olemasolevat piirkonna teenusevajadust (sh piirkonna terviseteeekonna juhtide vajadus sihtrühma suurusest lähtuvalt ja võimalik paiknemine), teenuse statistikat ja praktikat, lähtudes mitmekülgse abivajadusega laste ja nende perede vajadustest. Samuti vastutab ta tervise- ja sotsiaalvaldkonna teenuseosutajate ning teiste oluliste osapoolte koostöökorralduse ja infovahetuse arendamise eest.

2026. aasta peamiseks fookuseks on taotlusvooru ettevalmistamine (sotsiaalteenuste arendusjuhi ametikoha loomiseks TERVIKutes; terviseteeekonna juhi taotlusvoor jääb 2027. aastasse) ja arendustegevustega alustamine. Arendustegevustega planeeritakse alustada aasta II pooles. Tegevustega planeeritakse jätkata 2027. aastal.

Tegevuse elluviija: Sotsiaalministeerium

Jrk nr	Tegevus	Tegevuse üldajaraam (näidatakse periood, mille jooksul nimetatud tegevust programmi ajal ellu viia planeeritakse)	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil
1.	Taotlusvoorude ettevalmistamine ja elluviimine	2026–2027	01.01.2026–01.10.2026
2.	Arendustegevused	2026–2028	01.10.2026–31.12.2026

Rehabilitatsiooniteenuste maakondliku korralduse arendustegevus

Taotleja esitab:

TERVIKu moodustamise aluseks oleva(d) kokkuleppe(d) ja võimalikult sisuka kirjelduse, kuidas plaanitakse maakonnas edasi minna koordineeritud teenuste osutamisega.⁵

Muu hulgas tuuakse välja:

- moodustatud maakondliku koostöövõrgustiku või planeeritava maakondliku koostöövõrgustiku kontseptsioon, sealhulgas
 - o kuidas on planeeritud koostöö enne maakondliku koostöövõrgustiku moodustamist;
 - o kuidas toimub / on planeeritud maakondliku koostöövõrgustiku juhtimine ja töö korraldus;
 - o kes on kaasatud osapooled ning keda ja kuidas on veel planeeritud kaasata
 - o maakondliku koostöövõrgustiku moodustamisse
 - o maakondliku koostöövõrgustiku korraldatavasse võrgustikutöösse;
 - o millistele prioriteetsetele rehabilitatsiooniteenuste sihtrühmadele maakondlik koostöövõrgustik esmalt keskendub/keskenduks, lähtudes mitmekülgse abivajadusega laste ja noorte ning nende perede sihtrühma vajadustest;
 - o indikatiivne koostöövõrgustiku moodustamise ajakava;
- kuidas planeeritakse saavutada projekti eesmärgid ja täita tulemusnäitajad, sealhulgas
 - o kes ja kuidas on planeeritud projekti tiimi;
 - o kus asuvad planeeritud sotsiaaltöö arendusjuhtide ja terviseteeakonna juhtide töökohad;
 - o kuidas on planeeritud nimetatud ametikohtade töö raporteerimine maakondlikule koostöövõrgustikule ja toetuse andjale.

Taotleja: maakondlik koostöövõrgustik (TERVIK)

Moodustatud maakondlikule koostöövõrgustikule (TERVIKutele) antakse toetust sotsiaalteenuste arendusjuhtide palkamiseks. Projekti tegevuste elluviimise periood on kuni 2027. aasta lõpuni ning see algab toetuslepingu sõlmimisest või lepingus nimetatud hilisemast ajast. Maakondliku koostöövõrgustiku peavad moodustama koostöökokkuleppe alusel vähemalt järgmised osapooled: piirkonna tervishoiuteenuse osutajad (esmatasand, sh perearstiabi, kiirabi, haigla) ja sotsiaalteenuse osutajad (sh KOV-id). Sotsiaalteenuste arendusjuht võib täita ülesandeid mitme maakondliku koostöövõrgustiku juures, kuid tööjõukulude palgafondi piirmäärad kalendrikuus töötaja kohta sellest ei muutu (st ühe sotsiaalteenuste arendusjuhi tööjõukulud jäävad samaks olenemata sellest, kas ta täidab ülesandeid ühe või mitme maakondliku koostöövõrgustiku juures).

Toetatavad tegevused:

Sotsiaalteenuste arendusjuhi ametikoha loomine

Abikõlblikud kulud: sotsiaalteenuste arendusjuhi tööjõukulud

Teenus	Palgafond* (1 kuu)	12 kuud	15 TERVIKut (1 kuu)	15 TERVIKut (1 aasta)	2026 (2 kuud) * 15 TERVIKut
Sotsiaalteenuste arendusjuht	3800 eurot	45 600 eurot	57 000 eurot	684 000 eurot	114 000 eurot

* Tööjõukulu piirmäärad kalendrikuus töötaja kohta:

- Sotsiaalteenuste arendusjuhi töötasu vastavalt tegelikele tööjõukuludele, kuid mitte rohkem kui brutotöötasu 2840,06 eurot ja tööandja tööjõukulu kokku 3800 eurot töötaja kohta kalendrikuus täistööaja korral.

Taotlusvoor

⁵ Kõik taotlejad, kes vastavad tingimustele, saavad toetust ning taotlejate vahel konkureerimist ei toimu. SoM elluvijana rakendusüksuse ülesannetes ei ole.

Taotlusvooru eelarve tegevuste kaupa nimetatakse taotlusvooru avamise teatises. Taotlusvooru teatises võib nimetada vooru maksimaalse toetuse summa taotluse kohta tegevuste kaupa.

Taotluste menetlus ja lepingute sõlmimine

1. Sotsiaalministeerium teavitab taotlemise võimalusest ja eelarvest oma veebilehel vähemalt viis kalendripäeva enne taotlemise algust. Veebilehele lisatakse viide TAT-le.
2. Taotlemine on avatud kuni 1. septembrini 2026.
3. Toetuse saamiseks tuleb Sotsiaalministeeriumile esitada digitaalselt allkirjastatud taotlus e-posti aadressil info@sm.ee märksõnaga „Sotsiaalteenuste arendusjuht”. Taotluse kättesaamise kohta saadetakse kinnitus taotluses märgitud e-posti aadressil. Koos taotlusega esitatakse tõendid tingimuste täitmise kohta.
4. Taotluse menetlemise aeg on 30 tööpäeva taotluse Sotsiaalministeeriumile esitamisest arvates.
5. Sotsiaalministeerium kontrollib, kas toetuse andmise tingimused on täidetud.
6. Toetus määratakse, kui toetuse andmise tingimused on täidetud.
7. Sotsiaalministeerium sõlmib toetuse määramisel taotlejaga toetuse kasutamise lepingu (edaspidi *leping*). Täpsemad abikõlblikkuse, toetuse kasutamise ja väljamaksmise tingimused sätestatakse lepingus.
8. Sotsiaalministeerium edastab lepingu taotlejale allkirjastamiseks. Kui taotleja ei allkirjasta lepingut kümne tööpäeva jooksul selle kättesaamisest arvates, loetakse, et taotleja on toetusest loobunud.